ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата економічних наук,
доцента Згадової Наталії, на дисертаційну роботу
Логвиненка Дениса
«Формування механізму управління корпоративною безпекою»,
виконану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань
07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

1. Актуальність теми дисертаційної роботи.

Сучасні умови світового розвитку мають ознаки зростаючої конкуренції, невизначеності та загальної нестабільності в економічній та соціальній сферах, характеризуються динамізмом та трансформаційними змінами, прискореним розповсюдженням та впровадженням науково-технічних досягнень, а саме, цифровізації процесів виробництва продукції та розробки якісно нових технологій, кіберфізичних систем, реалізації мережевих структур, нових бізнес-моделей, сприяють розвитку радикально нових способів взаємодії та економічного співробітництва на внутрішніх та зовнішніх ринках.

Не зважаючи на глобальну економічну невизначеність, світові інноваційні компанії-лідери вважають корпоративну безпеку одним з пріоритетів серед своїх цілей функціонування та розвитку. Більшість компаній заявляють про необхідність створювати нові моделі та механізми управління корпоративною безпекою, які пов'язані із застосуванням цифрових технологій, штучного інтелекту, смартизації. Критеріями готовності до таких дій компаній виступають: активізація пошуку талантів, що генерують нові ідеї та мають здатності впроваджувати їх в реальність, перетворювати інвестиції в результат без значних ризиків втрат; використання широкого спектру стратегічного інструментарію щодо формування стійкої конкурентної позиції на ринку; інформаційний захист зміцнення інноваційних платформ корпоративних знань; організація або участь в екосистемах із залученням зовнішніх партнерів на принципах корпоративної відповідальності. В основі інноваційного лідерства лежить

корпоративна культура, що визначається дотриманням стандартів якості, принципів соціально-екологічної відповідальності. Тому формування механізму управління корпоративною безпекою є пріоритетним завданням в системі управління розвитком сучасного бізнесу. Все зазначене підтверджує актуальність теми дослідження Логвиненка Дениса.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Проведене наукове дослідження Логвиненка Д.В. здійснювалося в рамках програми наукової діяльності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця. Це підтверджується довідками про його участь в наукових темах: «Формування стратегічного потенціалу розвитку підприємств будівельної галузі на засадах соціальної відповідальності» (номер державної реєстрації 0123U104955), де автором розроблено методичне забезпечення оцінювання ефективності здійснення імпортної діяльності ТОВ «Новаторбуд» на засадах соціальної відповідальності (довідка №79/2025 від 26.12.2025); «Формування стратегічного інструментарію безпеко-орієнтованого розвитку підприємства (номер державної реєстрації 0123U102479), де автором розроблено організаційне забезпечення безпеко-орієнтованого розвитку ТОВ «Спецвузавтоматика» (довідка №78/2025 від 26.12.2025).

3. Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій

Робота відрізняється високим рівнем обґрунтованості і достовірності представлених в ній науково-методичних розробок та рекомендацій, які дозволяють реалізувати процеси управління корпоративною безпекою. Обґрунтованість наведених висновків та рекомендацій підтверджується достатньою кількістю опрацьованих літературних джерел з питань управління корпоративним розвитком, формування механізмів корпоративного управління, новітніх підходів, концепцій та методів корпоративного управління для підвищення ефективності та створення стійких конкурентних переваг на ринку. Автор висвітлив результати

проведеного власного дослідження, що проводив економіко-статистичними методами факторного аналізу та канонічної кореляції, експертного оцінювання на акціонерних компаніях; сформував моделі факторів, аналіз та інтерпретація яких дозволила визначити рівень достатності їх фінансово-економічного потенціалу для формування стану корпоративної безпеки. За результатами розрахунків показників розвитку світових компаній-лідерів, їх позицій в рейтингу найбільших інноваційних компаній, виявлено спільні ознаки процесів формування корпоративної культури безпеки розвитку.

Крім зазначених методів емпіричного дослідження, економіко-математичного моделювання, автор використовувала загальнонаукові та спеціальні методи й прийоми дослідження: індуктивний і дедуктивний – для визначення сутності ключових понять корпоративної безпеки, аналізу і синтезу – для проведення аналізу концептуального базису, виділення принципів та узагальнення теоретичних положень до формування механізму управління корпоративною безпекою. Це підтверджує високий рівень компетентності та широкий кругозір здобувача як дослідника та науковця.

Дисертаційна робота представлена в науковому стилі. Наданий матеріал відрізняється послідовністю та логічністю викладених положень, авторських думок, суджень, коректним використанням аналітичних методик розрахунку, доведення або спростування гіпотез в дослідженні.

Визначена мета в повній мірі відповідає темі роботи, а перелік завдань повністю розкриває її. Ступінь їх вирішення відображено у висновках, де представлені результати дослідження. Автору повністю вдалося досягти поставленої мети та виконати всі зазначені в роботі завдання, що представлені у вступі, анотації та висновках.

Повнота оприлюднення отриманих результатів дослідження підтверджується 5 статтями, які опубліковано у фахових виданнях України.

Вищезазначене свідчить про достатню обґрунтованість і достовірність наукових положень, рекомендацій і висновків дисертації Логвиненка Дениса.

4. Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Аналіз даного дисертаційного дослідження дозволяє стверджувати, що робота має високий науково-методичний рівень й направлена на вирішення поставленої мети, яка полягає в подальшому розвитку теоретико-методичного забезпечення та розробці практичних рекомендацій щодо формування механізму управління корпоративною безпекою. Отримані наукові результати представляють собою вагомий науковий доробок в економічну науку та менеджмент. Такими пунктами наукової новизни виступають:

Здобувачем вдосконалено методичний підхід до формування механізму управління корпоративною безпекою, що представлений положеннями та принципами з позицій парадигми стійкого розвитку, які відповідають умовам цифрової та циркулярної економіки, принципам соціальної та екологічної відповідальності. В такому контексті здобувач виділяє стратегічну направленість механізму щодо захисту корпоративних інтересів, їх узгодження із стратегічними цілями за рахунок функцій планування, координації корпоративних ресурсів, використання нових можливостей інформаційних технологій та нематеріальних ресурсів, які значно посилюють стійкість конкурентних переваг на міжнародних ринках, розширюють діапазон стратегічних рішень щодо вирішення проблем підприємства (стор. (стор.159-168);

Здобувач вдосконалив стратегічний інструментарій формування механізму управління корпоративною безпекою, який складають комплекс стратегічних заходів, що відповідають напрямку забезпечення корпоративної стійкості за рахунок формування досягнення балансу між цілями розвитку та інтересами груп стратегічного впливу, формування достатності фінансово-економічних ресурсів та підвищення ефективності бізнес-процесів, дієвості наглядової ради та якості корпоративного управління. Вибір альтернативних заходів для формування портфелю корпоративного розвитку здобувачем

запропоновано реалізовувати методом когнітивного моделювання та експертного оцінювання (стор.170-181, 186-196);

Здобувач вдосконалив інформаційно-аналітичне забезпечення, яке складають комплекс показників, економіко-статистичні методи моделювання, аналізу та інтерпретації, що дозволило виявити спільні атрибути формування корпоративної культури безпеки розвитку світових компаній-лідерів: високого рівня економічної безпеки бізнес-процесів, інноваційної активності; використання нових форм та моделей ефективного партнерства за активною участю в глобальних науково-технологічних кластерах; інвестування в соціальну відповідальність, дотримання принципів інформаційної прозорості, соціальної та екологічної відповідальності (стор.117-118, 124-129);

В ході формування предметної області дослідження здобувачем уточнено та визначено сутність взаємозв'язку між поняттями «корпоративний розвиток», «корпоративний інтерес», «культура інновації», «соціально-відповідальна інновація». Корпоративна безпека визначена як стан захищеності корпоративних ресурсів (капіталу, персоналу, інформації, технології) та підприємницьких можливостей, при ефективному використанні яких гарантується їх відповідність корпоративним інтересам підприємства. Тому реалізація механізму управління корпоративною безпекою, крім функцій стратегічного планування, координації, контролю, захисту та збереження, фокусує увагу системи управління на забезпеченні стійкості бізнес-процесів розвитку, вирішенні конкретних соціальних та екологічних проблем, що дозволяє отримати спільні вигоди суспільству та підприємству (стор.30-31,40-45, 51-53, 147-178);

В ході наукового пошуку здобувачем було розвинуто методичний підхід до оцінювання рівня корпоративної безпеки за рахунок розробленого комплексу показників та заходів. Такий інструментарій дозволив оцінити рівень корпоративної стійкості через параметри економічної, соціальної, екологічної безпек та якість корпоративного управління (стор.181-196). За результатами оцінювання розроблено організаційне забезпечення механізму

управління корпоративною безпекою.

Всі зазначені пункти наукової новизни відрізняються високим рівнем обґрунтованості та доведеності, що дозволяє розглядати їх як вагомий внесок в науку менеджменту.

5. Повнота викладення основних результатів в опублікованих працях

Кількість, обсяг та якість опублікованих праць відповідають вимогам, встановленим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022р. №44.

Результати дослідження опубліковані в 10 наукових працях, серед яких 5 статей в наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз та зараховуються як 4 публікації, що подано до захисту дисертації; 6 тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях. В усіх спільних публікаціях дослідник має значний особистий внесок. Кількість публікацій переважає необхідний мінімум для захисту дисертації доктора філософії.

6. Практичне значення дисертаційного дослідження

Практична значущість отриманих дисертантом результатів полягає у тому, що всі наукові положення дисертаційного дослідження доведено до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій, які дозволяють покращити рівень ефективності реалізації формування інноваційного потенціалу в розвиток підприємства.

В діяльність ДП «ЕКОВУДБУД» було впроваджено методичне забезпечення оцінювання пріоритетності та узгодженості стратегічних цілей на засадах безпеко-орієнтованого підходу (довідка № 25-10/06 від 15.12.2025р.). Розроблено методичне забезпечення до планування інноваційного розвитку, виходу на нові ринки збуту та контролю за їх реалізацією.

У діяльність ТОВ «СПЕЦВУЗАВТОМАТИКА» було впроваджено методичне забезпечення оцінювання рівня корпоративної та фінансово-економічної безпеки. (довідка №28/1 від 19.12.2025 року). На засадах принципів узгодженості та гармонійності між стратегічними цілями розвитку підприємства та інтересами ключових учасників корпоративних відносин розроблено комплекс організаційних заходів та інформаційно-аналітичне забезпечення для підтримки стратегічних рішень.

Науково-практичні результати дисертаційної роботи використовувалися для вдосконалення навчального процесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (довідка про впровадження № 25/86-17-95/3 від 19.12.2025 р.) за спеціальністю 073 «Менеджмент» у межах освітньої програми «Управління фінансово-економічною безпекою» за дисциплінами «Кадрова безпека», «Міжнародна безпека» в процесі проведення практичних занять.

7. Академічна доброчесність

Аналіз дисертаційної роботи Логвиненка Дениса підтвердив відсутність будь-яких проявів академічного плагіату, фальсифікації або фабрикації. Дослідження не виявило жодних порушень академічної доброчесності, що підтверджено результатами перевірки за допомогою спеціальних програмних засобів.

8. Дискусійні положення та недоліки дисертаційного дослідження

У цілому позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Логвиненка Дениса Володимировича як самостійне, логічне довершене і таке, що має наукове та практичне значення одержаних автором результатів, слід вказати на деякі дискусійні положення, що мають місце в дисертаційній роботі.

8.1 Автор наголошує, що важливим завданням механізму управління корпоративною безпекою виступає гармонізація та узгодження інтересів учасників корпоративних відносин в контексті соціальної відповідальності. Однак в роботі недостатньо приділено уваги аспекту захищеності інтересів,

наприклад, питанням ментального здоров'я працівників або їх залученості до соціальних ініціатив компанії, «корпоративного волонтерства». Під час війни ці питання корпоративної соціальної відповідальності є найбільш актуальними (підрозділ 1.1, стор.32-33, 38).

8.2 В підрозділі 2.1 автором досліджуються інституціональні умови корпоративної безпеки вітчизняних підприємств й серед важливих чинників наводяться зміни в нормативно-правовій базі України (табл. 2.2, стор. 91). Автором представлено законодавчу базу, яку складають Закони України, серед яких «Про захист економічної конкуренції», «Про індустріальні парки» й т.д. В дослідженні з таких позицій необхідно було проаналізувати тенденцію розвитку науково-технологічних кластерів в Україні, а також впливу чинників конкурентного середовища на корпоративну безпеку бізнесу.

8.3 Автор достатньо уваги приділяє стратегічному підходу до формування механізму управління корпоративною безпекою й фокусується на прийнятті стратегічних рішень в системі корпоративного управління (стор.50-57). Проте, на наш погляд, в дисертаційній роботі необхідно було представити найбільш ризиковані стратегічні рішення, що пов'язані з реалізацією стратегії корпоративного розвитку з метою конкретизації необхідної послідовності дій задля полегшення їх подальшого використання у діяльності промислових підприємств.

8.4 Серед новітніх інструментів корпоративної безпеки існує значна кількість, які ще не повній мірі використовуються в діяльності вітчизняних компаній (стор.183-187). Комплаенс є саме таким інструментом, який по всім характеристикам відповідає призначенню корпоративної безпеки. Також процедура «due-diligence», що представляє собою інструмент для всебічного аналізу операційної діяльності, взаємин з контрагентами та державними органами, можливих несприятливих чинників діяльності компанії. Бажано було представити приклади світового досвіду впровадження новітніх методів та технік в практичну діяльність компаній, дослідити можливості їх

використання на вітчизняних підприємствах.

8.5 Для проведення оцінювання показників корпоративної стійкості були залучені 8 осіб, що є представниками керівного складу досліджуваних компаній – вищої та середньої ланок управління (стор.195-196). За бальними оцінками побудовано профілі-опитувальники (табл. 3.11, стор.191-194). Необхідно було надати більш детальну інформацію щодо вибору експертів.

У цілому, зазначені вище зауваження стосуються лише окремих положень дисертаційної роботи, вони не зменшують наукового та практичного значення представленої роботи.

9. Загальна оцінка дисертації та її відповідність встановленим вимогам

Дисертація Логвиненка Дениса Володимировича «Формування механізму управління корпоративною безпекою» являє собою завершену працю, яку присвячено вирішенню важливого наукового завдання щодо розвитку науково-методичних положень, теоретико-методичного забезпечення та розробки практичних рекомендацій щодо формування механізму управління корпоративною безпекою.

Тема дисертаційної роботи є актуальною і відповідає пріоритетним напрямкам наукових досліджень та науковим програмам. Наукові положення, висновки та рекомендації характеризуються новизною, теоретичним і практичним значенням, а також достатньо обґрунтовані.

На основі викладеного можна зробити висновок, що дисертаційна робота Логвиненка Дениса Володимировича «Формування механізму управління корпоративною безпекою» відповідає всім вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Вимоги, що містяться в пунктах 6, 7, 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової вченої спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора

філософії, що затверджений Постановою КМУ 12.01.2022 р. №44, повністю виконані. Автор дисертації Логвиненко Денис Володимирович, заслуговую на присвоєння наукового ступеня доктора філософії у галузі знань «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:
кандидат економічних наук, доцент
кафедри економічної безпеки, права
та соціальних процесів
Одеського національного технологічного
університету Наталія Згадова

Підпис засвідчую: